

VEČERNI LIST

Posamezna številka 60 vin.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 60 vin.

Cene po pošti:

za celo leto . K 84—
za pol leta . K 42—
za četrt leta . K 21—
za 1 mesec . K 7—

Za Ljubljano mesečno 7 K

Za inozemstvo mesečno K 12—

Uredništvo in uprava:

Kopitarjeva ulica št. 6

Uredn. telefon št. 50

Nesreča v kamniški smodnišnici.

Belgrad, 20. julija. Poslanec Gostinčar je vložil na ministra vojne in mornarice v zadevi smodnišnice v Kamniku sledečo interpelacijo:

V soboto, dne 10. t. m. je eksplodiral v drugem »kolovratu« tovarne smodnika v Kamniku smodnik (barut), kar je povzročilo dvojne smrtni žrtvi, in sicer: dežnika Martina Dornik in Antona Zajc. Oba delavca sta bila ožgana in težko ranjena od kosov razletelega stroja tako, da sta na mestu umrli.

Kakor se poroča, je bilo v tej tovarni v predelki sedmih tednov četvero človeških žrtvi. To so: mojster Prohinar in Janez Nagrašek in sedaj Dornik in Zajc.

Delavstvo in prebivalstvo v okoliščini živi v stalnem strahu, da bode nekega dne eksplodirala cela — smodnišnica in povzročila neizmerno nesrečo in škodo.

V teku 24 let se ni pripetila nobena nesreča, sedaj pa v kratki dobi kar štiri žrtve.

Splošno se govori, da je sedanje vodstvo nesposobno in nerazumno za to področje, posebno ker postopa napram delavcem s popolnoma napačnim sistemom priganja in zmanjševanja delavskih moči pri posameznih delih, kar povzroča manjše delovne prihode in povečuje nevarnost.

Delavske moči se zmanjšujejo na 4:2, kar gotovo ni v prilog varnosti in ne delu. Baje se tudi v splošnem pogreša potrebna paznja na smodnik, vsled česar nastane lahko grozna nesreča.

Z ozirom na to, si Vas, gospod minister, dovoljujem vprašati:

Ali so Vam znane zgoraj opisane nesreče in razmere v tovarni smodnika v Kamniku.

Ali hočete ukreniti vse potrebno, da se take nesreče onemogočijo, posebno s tem, da se zabrani znižanje potrebnih delavskih moči, da se delavstvo ne priganja pri delu v nepazljivost in da se delavstva zlikani ne razburja in da se najstrožje preišče delovanje dosedanje uprave in odločitve ene osebe, ki z brezmišljeno lahkomiselnostjo ogrožajo delavstvo in prebivalstvo.

LIBERALCI »ZAŠČITNIKI DELAVSTVA.«
Kamnik, 23. julija. V »Slov. Narodu« št. 165 je napisal voditelj demokratske stranke v Kamniku zares »duhoviti« članek v pristno liberalnem tonu sumničnega in natolčevanja. Kot don Kišot maha na vse plati z mečem po »klerikalcih«, ki po njegovemu v Kamniku karbujejo v »Kamniški okoliščini« proti Srbom, proti ujedinenju in naši enotni državi. In zakaj to grozljivo liberalnega buržuja proti »klerikalci«? Zato, ker so se drznili javno osvetliti nezdružljive razmere v smodnišnici. Mi smo, da potrebuje g. Karba danes vse-

stranske pomoči, da skrupa za svoje liberalce na smodnišnici »narodno socialno stranko«, da s pritiskom ujame v svoje liberalne mreže nekaj delavcev, ki se bore za življenjski obstanek. Zato kliče vse duhove na pomoč, zato dolži »klerikalce«, da se bore proti Srbom, ker bi radi, da bi vodstvo praharne z vso močjo podpiralo rumeno, liberalno delavsko organizacijo. Toda vedite, vse skupaj vam ne bo prav nič pomagalo, ne vpitje o »rovarenju proti ujedinenju in enoti naše države«, ne kišotsko mahanje po »klerikalcih«, kajti delavstvo je že toliko razsodno, da se ne bo bratilo z liberalno gospodo in hlapčevalo buržuaziji, ki ji teče voda v grlo. Zastonj se trudite vi in ves vaš štab v potu svoje obraza, zakaj delavstvo vas predobro pozna. Samo enkrat ste ga ujeli, sedaj pa pihajo drugačni vetrovi, ki bodo pomedli s protidelavsko buržuazijo, ki išče sedaj glasov tudi pri delavcih, da bi ji delavci pomagali na konjička. Ne bo šlo! Delavstvo bo samo branilo svoje pravice in ne potrebuje prav nobenega buržuja za varuha. Čas kuratele nad delavstvom je že davno potekel.

K razmeram na smodnišnici pa moramo priložiti to-le: 1. Delavci niso blago, ki se ga po porabi lahko vrže za plot, 2. Odločno smo proti vsakemu šikaniranju delavstva od strani katerekoli osebe, 3. Zahtevamo svobodo združevanja za vse delavce, naj bodo kateregakoli političnega mišljenja, 4. Proč z liberalnim nasiljem, 5. Več previdnosti in skrbri za delavstvo pri merodajnih faktorjih na smodnišnici, 6. Več delavcev, kjer to terjajo delo samo in življenjska varnost delavcev. To zahtevamo ne iz političnih ozirov, kar si domišljuje dr. Karba, ampak iz pravičnosti.

G. Karba nam grozi s policijskim nadzorstvom. Mi svetujemo, naj se organizirajo vsi kamniški liberalci, ki čutijo zato poklic v ovaški organizaciji, ki bo vohunila po kamniških gostilnah in privatnih hišah za veleizdajalci in klerikalnimi rovarji proti ujedinenju in enoti naše države, denunciral nezdružljive ljudi. Napravi se naj kovačnica za liberalne laži, sumničenja in natolčevanja, pritegnejo naj se v to kovačnico vsi mojstri in pomočniki, pa tudi vajenci in uspeh bo izvršen. Trumoma bodo vlačili »klerikalce« iz Kamnika in okolice v politične zapore, »narodna socialna stranka« pa bo imela bogato žetev. Naravnost bajno in nadvse mikavno za razburjeno domišljijo kamniških liberalcev. Zal, da so to le liberalne sanje!

»Klerikalci« pojdejo svojo pošteno pot dalje v delu za resnični blagor našega ljudstva brez ozira na liberalna sumničenja in natolčevanja, brez ozira na »veliko narodno socialno stranko«. Ampak molčali pa ne bodo, g. Karba. Rokavico, ki ste jo bahato vi vrgli, smo pobrali, Vi ste začeli! Vi glejte!

Pri žepu neha patriotizem kapitalistov.

Ljubljana, 24. julija. V Avstriji se je zgodil slučaj, ki z žarko lučjo osvetljuje vso podlost in propadlost kapitalizma. Ta zajedalska kasta ljudi, ki je vsikdar najglavnejša propovedovalka vojne, ker ji v vojni najlepše zori pšenica in katera dela s svojim patriotizmom mastne kupčije — ta odvrtna kapitalistična družba je takoj pripravljena izdati državo, ako ne kaže dovolj svetlega strahu pred njenim žepom. Na Dunaju sklepajo sedaj zakon o oddaji premoženja. Zakon se z največjo prizanesljivostjo ozira na vse mogoče okolnosti, tamen da prav nikomur ne bo zavil vrata, najmanj pa velekapitalistom. Prispevati bodo dolgi tudi delavci od svojih plač. A domorodni delavski, kmetijski in srednji stan ne upirajo opravičenim zahtevam države, pa kapitalisti kar besne. A ne samo besne, ampak obrnili so se za pomoč na enotni Sestavili so spomenico na reparacijo komisijo, v kateri opozarjajo, da bodo po zakonu o oddaji premoženja oškodovani interesi angleških, francoskih in avstrijskih kapitalistov, ki so vdeleženi v avstrijski industriji. Zato pozivljajo repara-

cijsko komisijo, naj vložijo proti zakonu ugovor. Pri komisiji naj bi posamezni zastopniki velekapitala in veleindustrije tudi osebno posredovali. Na sestanku, kjer so o tem sklepali, sta imela glavno besedo tovarnar in nemško-judovski-demokratski poslanec Friedmann ter generalni ravnatelj Protter. Oba sta izjavila, da sta pripravljena osebno iti posredovati na reparacijsko komisijo. Na ugovor generalnega tajnika Weissa, da bi bilo pozivanje reparacijske komisije na pomoč pravzaprav veleizdajstvo, je odgovoril Friedmann, da je tako veleizdajstvo že večkrat zakrivil in ga bo še, kolikorkrat bo treba! Vsa ta umazana stvar je prišla v javnost, in sicer v narodni skupščini pri razpravi o oddaji premoženja dne 20. t. m. Že poročevalec dr. Weiskirchner (kršč. soc.) je na najostrejši način ožigosel početje »Neue Freie Presse« in njenega kroga proti nameravanemu zakonu.

Za njim je govoril socialist Bauer, ki je razkrinkal veleizdajsko podjetje Friedmanna in tovarišev. V imenu krščanskih socialcev je nato izjavil dr. Buresch, da njegova stranka Friedmannovo početje najodločneje obsoja ter obžaluje, da so se v najtežjem času našli Efijski, ki so domovini privedli sovražnike za hrbet. (Reparacijska komisija se je namreč v tem deljansko oglasila na državnem tajnistvu za notranje zadeve in zahtevala pojasnil o nameravani oddaji premoženja.) Efijski — to so v resnici kapitalisti; dokler morejo, izdajajo ljudstvo in njegove interese vojne-mu molohu in komurkoli, kadar to ne gre več, pa izdajajo državo. Kapitalizem je sovražnik družbe.

Delavsko zborovanje v Mariboru.

Zborovanje krščansko-socialnih delavskih organizacij se bo vršilo v Mariboru v soboto cel dan v prostorih Kazine na Slomskem trgu.

Dopolodne ob osmih otvoritveno zborovanje in pozdravi čeških ter francoskih delegatov.

Tekom dopoldneva in popoldneva se bodo vršila posvetovanja odsekov v stranskih dvoranah Kazine.

Popoldne ob petih bo veliko skupno zborovanje v veliki dvorani Kazine.

Vse delavske delegate opozarjamo, da se imajo teh zborovanj točno vdeleževati.

Vsaka organizacija mora odposlati večje število zastopnikov, ki morajo v soboto zjutraj biti že v Mariboru.

Ostali udeleženci, ki so člani kršč. soc. delavskih organizacij pridejo v Maribor s posebnimi vlaki v soboto zvečer. Ti se naših zborovanj ne bodo mogli več udeležiti.

Treba je, da bo naše zborovanje sijajno. Poleg Čehov pridejo na naš zbor tudi odposlanci francoskih organizacij. Hrvatje se udeležijo v večjem številu. Nemške in belgijske kršč. socialne delavske organizacije so poslale pismene pozdrave.

Pridimo pripravljeni in disciplinirani na svoj delavski zbor!

CENA LESU ZA IZVOZ.

LDU Belgrad, 23. julija. Za izvoz lesa in lesnih izdelkov je določila komisija ministrstva nastopne cene: Za Nemčijo rezan in tesan les 1000 mark, okrogel les 600 mark, za Švico rezan in tesan les 90 švic. frankov, za Francijo 240 frankov, za Italijo 300 lir, za Holandijo 45 frankov. Izvozna taksa znaša za tesan les 25 %, za okrogel les 35 %. Drva za Avstrijo in Madžarsko se prodajajo po 28.000 češkoslovaških kron za 10.000 kg, mehka drva po 26.000 češkoslovaških kron. Za izvoz se plača 35 % taksa.

POSTOPAČI V SLUŽBI PLEMENSKEGA ŠOVINIZMA.

LDU Sarajevo, 23. julija. Hujskajoče pisanje šovinističnega tiska, pri čemur igra prvo vlogo Čokorilova »Srpska Zora«, je dovedlo do tega, da sta sinoči okoli 7. ure javno na ulici napadla neznana individuja urednika tamošnje »Jugoslavijske« g. Ilijo Gavriča. Neznanka sta Ilijo Gavriča izžvižgala ter se potem umaknila. Na begu je eden izmed njih zaklical, da je srbski vojak. Po poročilu »Jugoslavijske« o tem napadu ni nihče izmed njih izgledal kot srbski vojak, pač pa oba kot poulična postopača. Dogodek je izzval v treznih krogih odkrito ogorčenje, ker je g. Ilijo Gavrič znan kot zmeren in rodoljuben človek.

D' ANNUNZIJEVI LETAKI V SPLITU.

LDU Split, 23. julija. Včeraj so aretirali postreška Rogušnika, pri katerem so našli 60 letakov D' Annunzia, v katerih poziva na vojno proti Jugoslaviji. Letaki so polni psovk proti Jugoslovanom, ki jih imenuje D' Annunzio svinjarje. Pri omenjenem Rogušniku so našli tudi nekaj drugih tiskovin. Na policiji je izjavil, da mu je letake izročil italijanski častnik Marchetti s italijanske bojne ladje »Puglia« z naročilom, naj jih odda italijanskemu društvu »Societa Operaia«.

Za profit bank.

Na drugem mestu objavljamo poročilo, kako je judovsko liberalna stranka na Dunaju, organizirana pod imenom demokratov (kakor pri nas), ki služi interesom velikega kapitala, izvršila veleizdajstvo nad skrahirano Avstrijo, ko se je hotela odpomoči z oddajo premoženja. Krščansko-socialne in socialistične organizacije so se po svojih zastopnikih izrekle za oddajo premoženja, delavno ljudstvo bo moralo tudi plačevati, a se ne brani. Le veliki milijonarji in milijarderji ter njihove banke so poklicale na pomoč vsemogočno entento.

Ta vzgled je daleč. Bil bi značilen tudi, ko bi bil sam. Dokazoval bi, da je kapitalizem le toliko časa patriotičen, dokler mu kaj nese. Ko mu več ne nese, ga država in njeni zakoni več ne brigajo. Ko pa je v nevarnosti milijonarjev težki žep, postane celo revolucionar, upornik in se ne sramuje celo veleizdajstva.

Nekaj podobnega smo doživljali na Slovenskem baš te dni, ko so se vojni milijonarji trudili in potili, da bi izpodkopali ugled vladne stanovajske naredbe, ki zahteva, da milijonarji zidajo hiše.

Danes pa imamo pred očmi drug slučaj, ki je podoben toliko bolj, ker mu stoji ob strani slučaj dunajskega velekapitala. V Belgradu je vlada odstopila. Imamo krizo. To krizo čuti tudi naš denar, ki je zadnje dni padel za nekaj enot. Sedaj se vrše pogajanja za novo vlado. Kaj zahtevajo demokrati? Uradni dopisni urad nam poroča o tem tako-le:

»Demokratska vlada je formulirala svoje zahteve takole: 1. Realizira naj se stara vlada dr. Vesniča, ki naj bi v parlamentu izvedla volilni zakon, mirovne pogodbe, zakon o vojni odškodnini, dvanajstine, na kar naj bi se izvedle volitve. 2. Že povodom sestave nove vlade naj bi se določil dan volitev v konstituanto, ki naj bi se vršile v novembru t. l. 3. Izvoz letošnje žetve naj bi bil v večjih kontingentih svoboden. Demokrati so nasprotni ustanovitvi središnje zadruge za izvoz. 4. Pokrajinske vlade v Zagrebu, Ljubljani in Sarajevu naj bi postale uradniške in naj bi se nevtalizirale. Ako bi na to parlamentarna zajednica ne pristala, zahtevajo zase demokrati v Zagrebu podbanstvo in poverjeništvu za uk in bogočastje, v Ljubljani poverjeništvu za notranje stvari in prosveto ali socialno skrb.«

Poslanci parlamentarne zajednice, to je pred vsem zastopniki ljudske in radikalne stranke, stoje napram tej zahtevi na stališču, da se špekulacija z izvozom žita ne sme več ponoviti. In to pa je ravno tisto, kar hočejo s svojimi zahtevami zopet uvesti. Svoboden izvoz letošnje žetve pomeni. Velike banke bodo pokupile žito, cene bodo gnali zopet kviku, žito bodo potem izvažali za mastne dobičke, domačim potrebam ga ne bodo dali na razpolago. Posledice pa: Vkljub ogromni žetvi še bolj ogromno pomanjkanje in draginja in še bolj ogromni profiti kapitalističnih bank, ki jih zastopajo liberalni demokrati. Če se bo vled tega dvignila ljudska nevolja, če bo trpela notranja moč države, to kapitalistov ne briga, ker bodo sedeli na vrečah prigorjufanega in ljudstvu ukradenega denarja! To bi bil največji zločin nad državo, večji ko vsak upor in vsaka revolucija. In naši demokrati bodo še dalje imeli drzno čelo, trditi, da so oni edini državotvorni elementi v Jugoslaviji!

Tem liberalnim bankirjem ni dovolj, da s pomočjo vojaških povelj ob pritrditvi socialdemokracije mečejo na delavno ljudstvo psovke: »nerazsodna masa«; oni hočejo še več! Liberalni bankirja hočejo to ljudstvo, ki ga imajo za nerazsodno maso, še sleči in upleniti do gola ter ga prepustiti stradanju, le da sami bogate. S svojimi milijoni in z vojaškimi povelji hočejo potem strahovati to ljudstvo!

To je namen liberalnih bankirjev. Zločinci nad ljudstvom in domovino so na delu. Ljudstvo pa jim bo njih zločinske namene prekrizalo!

Naše gibanje med Čehoslovaki.

»Na slovanski orlovski tabor v Mariboru!« Pod tem naslovom piše brnski »Den«: Slavnostni dnevi se bližajo. Mariborski orlovski tabor bo veličastna manifestacija katoliškega gibanja v Jugoslaviji, zakaj okoli Orla se bo zbiralo vse, kar katoliško živi, čuti in dela. Tam se bodo vršili shodi in posveti velikega pomena za bodoče delovanje Orlovstva in katoliškega dijaštva.

Zveza katoliškega uradništva in služabništva v Brnu. Pod tem naslovom piše »Den«: Zveza katoliškega uradništva in služabništva v Brnu, ki je bila lansko leto ustanovljena, obsega vso katoliško inteligenco in sicer danes že v lepem številu. Da danes duševno delo nima take veljave kakor manualno delo, je kriva pomanjkljiva organizacija in zato je poljubno, da se vsak katoliško misleč inteligent postavi v vrsto Zveze katoliškega uradništva in služabništva, s katero so poslanci češkoslovaške ljudske stranke v stalnem stiku. Naloga Zveze je skrbeti za gnotne in duševne koristi svojih članov, izvrševati intervencije pri pristojnih faktorjih in dajati svete v stanovskih vprašanjih.

Mogočen glas naših gor. Praški list »Lid« od 14. t. m. piše: V Novem mestu na Moravskem so priredili veliko manifestacijo katoliškega ljudstva. Bilo je na tisoče ljudi iz bližnjih in daljnih krajev. Novo mesto še ni videlo takega shoda. Vodstvo prireditve je bilo v rokah nadobudne mladine. Vsaka skupina je prispela na slavnostno okrašenih vozovih, tudi v narodnih nošah jih je bilo mnogo. Z Omladinom so se bratovsko združili Orli. Propoved je imel č. g. Skacel, kratko ali lepo. Govoril je iz duše mladini, ko je rekel, da se ona postavi za narodne pravice. Slovesno sv. mašo je bral senator dr. Stojan. Tabor je otvoril Penar, ki je bil izvoljen tudi za predsednika. Posl. Šramek je z mladeniškimi ognjem povdarjal, da moramo domovini zmeraj prožiti roko v pomoč. Za njim se je oglašil k besedi posl. Šamalik. S ploskanjem so ga tisoči pozdravili in z burnim odobravanjem so se mu zahvalili za njegov podučljiv govor. Navzoči so bili tudi zastopniki občin, koder je bil naš tisk doslej malo razširjen. Ti bodo apostoli njegovih besed, zares uvaževanja vrednih. Po blagoslovu je bila veselica. In tako je bilo spojeno v lepo celoto, koristno in prijetno.

Politične novice.

— **Odpadniki.** »Slovenski Narod«, ta ubogi papir, ki mora sprejemati največja protislovja in poleg Tavčarjevih penečih se vin požirati strupene pilule, na katerih mora poginiti zadnja sled politične poštenosti njegovih čitateljev — je s slastjo ponatisnil iz »Napreja« vojaški pamflet proti našemu ljudstvu. Koncem tega nekulturnega dokumenta dostavlja demokratsko glasilo svojo sodbo v tem zmislu, da je to popolnoma pravilna karakterizacija našega ljudstva. Demokrati torej pred vso javnostjo potrjujejo, da je naše ljudstvo »v temi neznanja in sužnosti odgojena nekulturna masa«. Tako pljujejo demokrati v obraz svojim materam in očetom, ki so vsi izšli iz te mase. A ne čudimo se. Ljudje, ki so že preje zavrgli vero svojih očetov, izdali njihov stan in se pomešali med politične sovražnike ljudstva — store vselej še zadnji korak, da izdajo še stariše same, bodisi že s poljubom ali pljunkom. Naši demokrati delajo to navadno s pljunkom. Saj se še spominjamo, kako so demokrati že pod Dunajem porabili vsako priliko, da so ljudstvo, ki jih ni maralo, očrnilo na zgornj in pred celim svetom razkričali kot nevedno, razbojniško tolpo. Pod Avstrijo so vprižarjali goške afere, v Jugoslaviji vprižarjali viniške. Prejkoslej pa ostanejo sovražniki svojega ljudstva. Ljudstvo pozna te svoje nevredne sinove odpadnike in jih bo sodilo tako, kakor zaslužijo.

— **Eksistenčni minimum.** V našem državnem proračunu je določena vsota dohodkov, ki ni podvržena dohodninskemu davku, na 3200 kron. Kdo more danes živeti z letnimi 3200 kron? Toliko morda zadostuje kapitalistu za njegovega psa, a človek se s tem ne more preživeti niti tri mesece. Eksistenčni minimum se mora zvišati na vsoto, ki je sedanjim razmeram primerna. Država naj išče virov svojih dohodkov tam, kjer se zbira obilje, ne pa da bi najrevnejšim pritrgovala od ust.

— **Cigaretni papir in liberalno načelo.** »Slov. Narod« se v uvodniku peča z našim proračunom za leto 1920-21. V podrobnostih se s proračunom ne strinja in pravi, da se zlasti ne sme na »naše kraje raztegniti monopol na petrolej, sol, žigice in cigaretni papir. Ti predmeti so danes v Srbiji, kjer so monopolizirani, za polovico dražji, nego pri nas, mnogokrat jih pa sploh manjka, dočim jih je pri nas več ali manj vedno dobiti. Sedanja monopolna uprava v Belgradu je pod vsako kritiko, njena režija neizmerno dražja nego pri za-

sebnikih. Uvedba monopola bi torej pomenjala za nas neprimerno poslabšanje. Zato naj se monopolizacija omeji tudi poslej na Srbijo, za katere posebne razmere je bila prirojena, pri nas pa naj se uvede le monopolska taksa, v ostalem pa naj ostane kakor doslej. Tako piše »Narod«. Glej, glej, torej razmere le niso »edinstvene« in tisto, kar je dobro za Srbijo, ni dobro tudi za Slovenijo? Macedonija in Slovenija se torej vendar ne dasta vladati po enem koptu? Saj je poleg petroleja, soli, žigice in cigaretnega papirja še marsikaj drugega, kar tvori življenje posameznih plemen in pokrajin n. pr. šole, tako različni gospodarski pogoji, socialne razmere. Vse to je še mnogo važnejše nego cigaretni papir. Če se torej glede cigaretnega papirja ne damo spraviti pod en klobuk, koliko manj še v ostalih stvareh. Potemtakem so demokrati za to, da se upravlja vsaka pokrajina njenemu stanju, njenim razmeram primerno. To zahtevo imenujemo konkretno decentralizacijo ali avtonomijo. Sedaj se pa demokrati prištevajo med najstrastnejše Pribeževičevce t. j. skrajne centraliste in zmerjajo vse, ki izpovedujejo avtonomistično načelo, za sovražnike narodnega in državnega edinstva. »Erkläre mir, Graf Oerindur, diesen Zwiespalt der Natur« — kako naj si razložimo to nasprotje? Čisto enostavno: demokrati se na eni strani ponujajo Belgradu, na drugi pa volilcem v domači deželi. Koristi ne bo imel od njih seveda ne eden ne drugi.

— **Kongres III. internacionale.** Na kongres III. internacionale v Moskvi so poslali zastopnike: Nemčija, in sicer Komunistična stranka, Komunistična delavska stranka in neodvisni socialisti; Francija je poslala 4 zastopnike (med temi Frossard in Cachin), Italija 4, Anglija 2, Združene države 5 (sami komunisti), Avstrija 3, Ogrska 2, Bolgarija 3, Jugoslavija 2, Rumunija 1; vsega je zastopanih 51 držav. Na kongresnem programu je bila med drugim — velika vojaška parada v Odesi.

— **Zakon o oddaji premoženja v Avstriji sklenjen.** Avstrijska narodna skupščina je v seji dne 21. t. m. v tretjem branju sprejela zakon o oddaji premoženja. Oddaje je oproščena cerkev ter splošno-koristne gospodarske zadrage in korporacije.

Dnevne novice.

— **V »Društvenem domu« v Domžalah priredi dramatični klub »Ljubljana«, dne 25. julija 1920 ob pol 5. uri (po nauku) igro s sledečim sporedom: Snubač, Šartelj in Damoklejev meč. Vabi se k obilni udeležbi.**

— **Solnčno zdravilišče »Rikli« na Bledu priredi 1. avgusta na Bledu velik koncert »Glasbene Matice« iz Ljubljane s sodelovanjem pevskega zbora nad 100 pevcev in pevk. Čisti dobiček je namenjen podpornemu fondu »Glasbene Matice« in v olepšavo Bleda.**

— **Pozor pred klatežem.** Po škofji Loki se klati neki Franc Ahačič iz Trčiča, star okoli 18 let in izvablja od ljudi denar, jestvine in čevlje pod različnimi pretvezami in v imenu v Loki znane osebe. Ker je ta navadni klatež modernega kova, svarimo tem potom vsakega, da mu gotovo prav ničesar ne zaupa, ampak ga takoj naznaniti bližnji orožniški postaji! Spozna se ga po srednji postavi in po nazaj počesanih kostanjeh laseh.

— **Proti spolnim boleznim.** Minister za narodno zdravje je odredil energičen boj proti veneričnim boleznim. V to svrhu je nakupil kinematografskih aparatov in filmov, ki bodo prikazovali vso nesrečo takih bolnikov in način, kako se obranimo teh boleznih. Minister bo moralo rešiti s kinematografom!

— **Davčni vijak na Dunaju.** Dunajskemu občinskemu svetu so predloženi v rešitev naslednji novi davki: davek na dražja stanovanja (od 900 K dalje), 2% na vse plače in mezde (ta davek morajo plačati podjetniki), davek na služabništvo, 100 odstotni konsumni davek na jedi in pijače v razkošnih restavracijah in barih, davek na koncesionirane obrti. Razen tega zvišajo razne prejšnje davke.

— **Valute dne 23. julija.** Na belgrajski borzi: 20 dinarjev v zlatu 23.90 dinarja; 1 angleški funt 68 din.; 1 ameriški dolar 17.25 din.; 100 levov 39.25 din.; 100 lejev 48.50 din.; 100 nemških mark 45.75 din.; 100 češkoslov. kron 40 din.; 100 avstrijskih kron 11 din. — Na zagrebški borzi: 1 ameriški dolar 66 K; 100 avstrijskih kron 42 K; 100 carskih rubljev 125 K; 100 francoskih frankov 560 K; 1 napoleon 305 K; 100 nemških mark 184 K; 100 rumunskih lejev 195 K; 100 italijanskih lir 405 K; 100 češkoslovaških kron 142 K.

RUSI NISO VDRILI V BESARABIJO.

LDU Dunaj, 23. julija. (DKU) Rumunski komisarijat na Dunaju najodločneje dementira vest dunajskih listov, da so boljševiške čete vdrle v Besarabijo ali na kako drugo ozemlje pripadajoče kraljevini Rumuniji.

I. slovanski orlovski tabor v Mariboru.

Pevci in pevke, ki so dobro izurjeni in pojo lahko po eni vaji v zboru, lahko sodelujejo pri maši, če se takoj prijavijo in udeležijo pevske vaje, ki bo v soboto ob pol 2. na vrtu šolskih sester v Samostanski ulici v Mariboru.

Godbam smo razposlali natančni načrt njihovega sodelovanja. Naročamo, da se morajo ravnati natančno po načrtu. Morebitne izpremembe sme izvršiti samo glavni odbor. V Mariboru stanujejo vse godbe skupaj v poslopju otroškega vrtca (Magdalensko predmestje).

Poziv! Brate Orle (netelovadce) ljubljanskega okrožja prosimo, da se sigurno udeležijo sestanka v nedeljo 25. t. m. ob 10. uri dopoldne v Ljudskem domu, II. nadstr. Pogovor glede rediteljstva na vlakih in v Mariboru.

VOZNI RED

ob priliki I. slovanskega orlovskega tabora v Mariboru.

I. Na progi Ljubljana—Maribor vozijo sledeči posebni vlaki:

A. V petek, 30. julija t. l. odhod iz Ljubljane ob 10. uri, prihod v Maribor glav. kol. ob 14. uri 20 min.

B. V soboto, 31. julija t. l. odhod iz Ljubljane ob 4. uri 43 min., prihod v Maribor glav. kol. ob 9. uri 30 min.

C. V soboto, 31. julija t. l. odhod iz Ljubljane ob 13. uri, prihod v Maribor glav. kol. ob 17. uri 30 min.

II. Na progi Zagreb—Maribor vozijo sledeči vlaki:

A. V sredo, 28. julija t. l. odhod iz Zagreba ob 13. uri 10 min., prihod v Maribor ob 19. uri 41 min. Na Zidanem mostu se priklapi temu vlaku skupina voz z 650 dijakih iz Ljubljane, katere pripelje na Zidani most redni vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 14. uri 15 min.

B. V petek, 30. julija t. l. odhod iz Zagreba ob 9. uri 30 min., prihod v Maribor ob 15. uri 40 min.

III. Na progi Grabštanj—Maribor vozi sledeči vlak:

V nedeljo, 1. avgusta t. l. odhod iz Grabštanja ob 1. uri prihod v Maribor ob 4. uri 30 min.

IV. Na progi Ljutomer—Maribor vozi sledeči vlak:

V petek, 30. julija t. l. odhod iz Ljutomer ob 10. uri 25 min., prihod v Radgono ob 11. uri 24 min., prihod v Spilje ob 13. uri 3 min., prihod v Maribor ob 14. uri.

V. Na progi (Wien)—Špilje—Maribor vozi posebni vlak za goste iz Češkoslovaške republike v petek, 30. julija in prihaja v Maribor ob 17. uri.

VI. Na progi Trebnje—Št. Janž vozi posebni vlak:

V petek, 30. julija t. l. odhod iz Trebnja ob 6. uri 37 min. zjutraj, prihod v Št. Janž ob 7. uri 40 min. Ta vlak ima zvezo z vlakom iz Novega mesta, ki prihaja v Trebnje ob 6. uri 34 min. zjutraj.

Postanek in vstop na vseh postajah. Glede prihoda in odhoda v vmesnih postajah naj se udeleženci informirajo na posameznih postajah.

Poleg posebnih vlakov bodo ojačeni redni osebni vlaki na progi Ljubljana—Maribor, Zagreb—Maribor, Čakovec—Pragersko, Ljutomer—Maribor, Vrhniko—Ljubljana, Trbiž—Ljubljana, Trbiž—Kranj.

Iz Maribora se vračajo posebni vlaki:

I. Na progi Maribor kor. kol.—Grabštanj: 1. avgusta odhod iz Maribora kor. kol. ob 22. uri 5 min., prihod v Grabštanj ob 4. uri 28 min.

II. Na progi Tezno—Ljubljana: A. 1. avgusta odhod iz Tezna ob 23. uri 58 min., prihod v Ljubljano ob 4. uri 50 min.

Ljubljanske novice.

Ij Zanimiva zaplemba! Danes dopoldne so policijski organi tekali po mestu ter jemali otrokom »Slovenca iz rok. Slišali smo, da je »Slovenec« zaplenjen. Vprašali smo na policiji, zakaj je zaplenjen. Odgovorili so nam, da je državno pravdnštvo dalo nalog, da se vse številke današnjega »Slovenca« zaplenijo. Ko smo vprašali na državnem pravdnštvu, zakaj je »Slovenec« zaplenjen, so odgovorili, da radi članka »Politični žonglerji«. V tem članku pa, ki imamo čelega pred seboj, pa »Slovenec« očita liberalcem in socialistom, da se oni vselej zaničljivih izrazov o katoliškem slovenskem ljudstvu. Na koncu je tudi odgovor »Napreju«. V tem odgovoru je izražena misel, da katoliška Cerkev ni udinjana nikomur in da to ni njena navada. — Sedaj res ne vemo, ali je bil »Slovenec« zaplenjen zato, ker je branil Cerkev in katoliško ljudstvo, ali zato, ker je napadel liberalce in socialdemokrate. Da pa takega vojaškega fermana nihče, ki mu je kaj na časti svojega naroda, ne bo branil, je jasno. Zato je ta zaplemba zelo zanimiva!

Ij Dr. Josip Wilfan, predsednik tržaškega političnega društva »Edinost«, je 22. t. m. dospel v Ljubljano z Dunaja, kjer je bival zadnji čas zaradi boleznih svoje hčerke.

Ij Jutri, to je v nedeljo bo na Rožniku ob devetih slovesno duhovno opravilo in popoldne ob petih pete litanije. Obakrat darovanje za cerkvene potrebe. Prijatelji rožniške Matere božje uljudno vabljani!

Ij »Uničeno življenje«, slika iz delavskega življenja v štirih dejanjih. To novo in zanimivo predstavo ponavlja šišensko prosvetno društvo v nedeljo, dne 25. julija v šolski telovadnici. Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Ij »Glasbena Matica«, Pevski zbor »Glasbene Matice« naznanja vsem pevcem

B. 2. avgusta odhod iz Tezna ob 24. uri 30 min.

III. Na progi Maribor glav. kol.—Zagreb: 2. avgusta odhod iz Maribora ob 8. uri 12 min., prihod v Zagreb ob 13. uri 30 min.

IV. Na progi Maribor glav. kol.—Ljubljana:

A. 2. avgusta odhod Češkoslovaškega vlaka iz Maribora ob 7. zjutraj. Vlak postane vsled sprejema na vseh postajah. Prihod v Ljubljano ob 11. uri 30 min.

B. 2. avgusta odhod posebnega vlaka hrvaških gostov-izletnikov ob 6. uri 30 min. prihod v Ljubljano ob 11. uri.

V. Na progi Št. Janž—Trebnje: Odhod iz Št. Janža ob 8. uri 29 min. zjutraj pride v Trebnje ob 9. uri 45 min. in ima zvezo na osebni vlak.

Posamezne organizacije se vozijo po sledečem voznom redu:

Orli tekmovalci za prvenstvo odhajajo iz Ljubljane v sredo, 28. julija ob 14. uri 15 min. z rednim vlakom.

Orli tekmovalci za oddelke odhajajo iz Ljubljane v sredo, 28. julija z rednim vlakom ki odhaja iz Ljubljane ob 10. uri 41 min.

Vsi drugi Orli brezpogojno v petek, 30. julija s posebnim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 10. uri. Izvzeti so samo Orli novomeškega, belokranjskega in trebanjskega okrožja, ki vstopijo v petek v Zidanem mostu v redni vlak, ki odhaja iz Zidanega mostu ob 12. uri 28 min.

Orlice se odpravljajo v petek 30. julija z rednim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 10. uri 41 min.

Druge Orlice se odpravljajo v soboto, 31. julija s posebnim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 4. uri 43 min.

Učiteljsko odhaja v petek, 30. julija z rednim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 4. uri 15 min. in prekine vožnjo v Ponikvi ob 13. uri 41 min.

Dijaštvo iz Hrvaške odhaja v sredo, 28. julija s posebnim vlakom, ki odhaja iz Zagreba ob 13. uri 10 min. V Zidanem mostu se priklapi temu vlaku skupina voz z dijaki, ki odhaja iz Ljubljane ob 14. uri 15 min. se odpravljajo iz Ljubljane ob 14. uri 15 min.

Pevska zveza »Ljubljana« odhaja v sredo, 28. julija s posebnim vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 15. min. iz Ljubljane.

Člani Jugoslovanske strokovne zveze se odpravljajo s posebnim vlakom v soboto, 31. julija, ki odhaja iz Ljubljane ob 4. uri 43 min. Vsi drugi udeleženci se odpravljajo s posebnim vlakom, v soboto 31. julija, ki odhaja iz Ljubljane ob 13. uri.

Korošci se vozijo s posebnim vlakom v nedeljo, 1. avgusta. Vlak odhaja iz Grabštanja ob 1. uri in prihaja v Maribor ob 4. uri 30 min.

Posamezne organizacije se vračajo po sledečem voznom redu:

Korošci se vračajo 1. avgusta s posebnim vlakom, ki odhaja iz Maribora—Rače ob 22. uri 15 min. in prihaja v Grabštanj ob 4. uri 28 min.

Gorenjci, Dolenjci in Notranjci se vračajo 1. avgusta s posebnim vlakom, ki odhaja iz Tezna ob 23. uri 58 min.

Vsi drugi udeleženci iz Kranjske in Štajerske se odpravljajo v ponedeljek, 2. avgusta ob 24. uri 30 min. iz Tezna s posebnim vlakom, ali pa z rednim vlakom, ki odhaja iz Maribora glav. kol. ob 3. uri 8 min. in ob 10. uri 13 min.

Udeleženci v smeri Pragersko—Čakovec se vračajo iz Maribora 2. avgusta z rednim vlakom, ki odhaja ob 8. uri 33 min.

Hrvatli se vračajo v ponedeljek 2. avgusta s posebnim vlakom, ki odhaja iz Maribora ob 8. uri 12 min. in pridejo v Zagreb ob 13. uri 30 min.

Hrvatli izletniki na Bled se vozijo s posebnim vlakom, ki vozi iz Maribora v ponedeljek, 2. avgusta ob 6. uri 30 min. in pridejo v Ljubljano ob 11. uri.

Čehoslovaki se odpravljajo iz Maribora ob 7. uri.

in pevkam, da se vrši skušnja za koncert na Bledu v torek 27. t. m. ob 8. uri zvečer.

— Odbor.

Ij Z magistrata, Radi priprav za bližajoče se občinske volitve ostane mestni popisovalni urad do preklica za stranke zaprt. Izvzeti so samo res nujni in neodložljivi slučajji.

Ij Razgrajč. V gostilni gospe Česno varjeve je razgrajal že zaradi hudodelstva javne sile kaznovani France Zagar, ki je razbijal kozarce in steklenice. Določila policija je do nezvesti pijanega Zagarja aretirala. Na policiji so Zagarju prisodili 5 dni zapore. Zagar je bil že desetkrat predkaznovan.

NEMCIJA NE IZROČI BELE KUNA.

LDU Berlin, 23. julija. (DKU) »Der tsche Allgemeine Zeitung« piše v zadevi Bele Kuna: Ako bi madžarska vlada zahtevala izročitev Kuna kot političnega zločinca, bi morala Nemčija odkloniti to prošnjo, ker se po zakonu politični zločinci ne izročajo. Ravnotako se ne bo upoštevala zahteva po izročitvi Kuna kot navadnega zločinca. Ostane torej le še možnost, da se Bela Kun izžene iz Nemčije kot neprijeten inozemec.

RUSIJA HOČE MEJITI NA NEMČIJO.

LDU Dunaj, 23. julija. (DKU) Kakor poroča »Neues Wiener Abendblatt«, je sporočil zastopnik sovjetske vlade v Berlinu Kopp v porazgovoru z urednikom »Berliner Tageblatta«, da ruske čete nikakor ne bodo prekoračile nemške meje. Rusija hoče stopiti z Nemčijo v neposredni gospodarski promet. Zaradi tega mora na vsak način z njo živeti v miru.

Odgovorni urednik Jože Rutar.

Izdajatelj konzorcij »Večernega lista«.

Tiska »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.